SVENSK MUSIKTIDNING.

N:o 14. | Redaktör och utgifvare: **FRANS J. HUSS.** Expedition: Hötorget 6, 1 tr. upp öfv. gård. | Stockholm den 15 September 1888. | Pris: Helt år 5 kr., Lösn:r 25 öre. Bilagan I: 75 öre, II: 50 öre. | Årg. 8.

Miss Nikita.

Ur »*The Topical Time*» 3 mars 1888.

»Hvarför skaffar ni er ej ett interview med sångerskan?» frågade en vän till mig under det vi suto samspråkande vid frukostbordet på Café Royal dagen efter.

»Jag skall om fem minuter ställa om att jag får det», svarade jag, ty jag hade sett mr Robert Strakosch inträda i rummet ett ögonblick förut. »Ursäkta att jag lemnar er på en minut.»

Jag styrde kosan till bordet der min gamle vän Maurice Strakoschs son slagit sig ned, och inom den bestämda tiden hade jag arrangerat ett interview med honom såsom impressarie för den lilla fröken, hvilken under sista sommaren hade gjort en så stor succès på Her Majestys theatre och sedan sjungit öfverallt på kontinenten.

Efter öfverenskommelse ringde jag på dörren till den lilla sångfågelns logis klockan fyra på onsdags eftermiddag och frågade efter fröken Nikita.

»Hon är utgången», svarade domestiken, »men mademoiselle frågade om ni inte vill vänta på henne här?»

Alltså begaf jag mig in i hennes förmak och väntade der. Efter ett par minuter inträdde en gentleman i rummet och gjorde en ursäkt för miss Nikitas frånvaro, sägande att hon lockats ut af det vackra solskenet, men han försäkrade att hon skulle ej bli länge borta.

»Ni känner henne?» frågade jag.

»Jag är hennes lärare för närvarande», sade han. »Mitt namn är Le Roy och jag har känt henne från hennes barndom.

»Hon är en underbar qvinna.»

»Hon är ej någon qvinna, hon är ett barn — ett förunderligt barn, om ni så vill; men när ni har sett och talat med henne skall ni, som jag tror kunna intyga att vi ej underskatta hennes ålder. Det fins intet skäl att göra det. Hon är en artist den dag som är likasom hon varit det en följd af år; men hon behöfver tid på sig för att stadga sin förunderliga makt och utveckla sina odisputabla resurser. Hon är ej fullkomlig, men tiden skall förbättra hvad som ännu återstår att förbättras hos henne.

Miss Nikita.

»Är ni inte rädd för att hennes röst skall taga skada genom att ansträngas så mycket vid hennes år?»

»Detta är en af de första frågor som jag får af en och hvar. Såsom musiker ex professo och lärare svarar jag: nej. Fruktade jag det skulle jag inte tillåta henne att, så som hon gör, använda sitt, efter hvad jag finner, fenomenela organ. Hvad lär oss erfarenheten i denna sak? När började Malibran, Sontag, Patti, Nilsson och mången annan stor *primadonna* att bruka sin röst? Månne icke vid ganska unga år. Har det skadat dem? Nej. Hvarför skulle det då skada Nikita? Naturen har gifvit henne denna vokala rikedom och då hon begagnar den med förstånd, har man absolut ingenting att befara. Vår lilla artist har genomgått ett ganska allvarsamt prof i det hon sjungit öfver allt i Tysklands förnämsta städer och hennes framgång har varit i sanning ovanlig. Jag tänker ni vill medge att tyskarne förstå något i fråga om musik, och hvart hon kommit har hon mottagits med den största entusiasm af publiken och med största vänlighet och uppmuntran af pressen. Jag skulle gerna önska —»

I detta ögonblick inträdde Nikita och hennes mor i rummet, och, sedan jag

blifvit presenterad, språkades det om åtskilliga saker några minuter.

De tvifvel, jag kunnat hysa om primadonnans ungdom, voro snart skingrade och hennes behagliga, själfulla leende, hennes öppna, frimodiga sätt gjorde mig snart hemmastadd, så att vi snart befunno oss i ett ledigt och gladt samspråk angående föremålet för mitt besök — henne sjelf.

»Vill ni tala litet om er sjelf för mig?» frågade jag.

»Om ni vill», svarade hon, »skall jag berätta för er om min tyska *tournée?*»

»Ack, innan ni gör det, låt mig veta när ni först fann att ni kunde sjunga.»

»Jag tror att jag var endast tre år gammal när det skedde. Jag brukade sjunga på små konserter vid den åldern och min onkel, som sitter der, brukade säga att jag borde snart lära mig sjunga.»

»Åh, är det er onkel? Det har han ej sagt mig.»

»Nej han är så tystlåten. En dag öfvade han min syster i något som han skrifvit för henne och hon kom då till en not som hon ej kunde sjunga, emedan den ej låg för hennes röst. Jag öfverraskade dem med att utropa: 'Jag kan sjunga den', och när jag gjort det sade onkel: 'Nu skall jag börja med att undervisa henne'. Från den tiden började mina lektioner och jag inbillade mig sjelf att jag skulle bli en stor sångerska. Någon tid derefter sjöng jag på en publik konsert i Capital Hill i Washington och blef mycket applåderad, kort derpå sjöng jag efter ett mycket blandadt program i en mycket större sal och åhörarne voro ytterst vänliga och applåderade mig efter hvarje nummer. Vi kommo sedan till Newyork och på en Decoration Day — d. v. s. den dag då Nordstat-soldaternas grafvar prydas med blommor — sjöng jag på Academy of Music. Det var en mycket stor sal och jag var rädd att publiken ej skulle höra mig; men min onkel tillsade mig att jag ej skulle anstränga rösten utan endast sjunga naturligt och då trodde han att jag skulle höras. Jag sjöng en aria ur »Regementets dotter» med ord som skrifvits med afseende på dagens betydelse. Huset var alldeles fullt och presidenten satt i sin loge, ministrarna och en hel mängd andra högt uppsatta personer voro närvarande. Jag trädde fram utstyrd i en kort klädning och med en amerikansk flagga; jag måtte ha sett mycket obetydlig ut vid sidan af madame Sinico, signor Campobello och de andra artisterna; men jag gick bra i land med min sång ändå, efter hvad de berättade mig.»

»Var ni inte rädd alls?»

»Jag visste inte då hvad det ville säga. När jag slutat gick jag öfver till logen der presidenten satt och svängde flaggan öfver hans hufvud och hela folkmassan uppstämde ett ofantligt jubel. Derefter kom jag in klädd som en liten gosse och sjöng. Jag frågade ett fruntimmer der om jag inte såg mycket liten och spenslig ut och fick till svar att jag såg ut som en spindel; jag kommer ihog att jag då förklarade att jag aldrig skulle sjunga der vidare förr än jag blifvit en stor qvinna. Sedan sjöng jag i Chickering Hall och fick der en hel hop med buketter. Innehafvaren af Park-teatern begärde nu att jag skulle sjunga på hans teater och jag var ej litet stolt öfver att få sjunga på en riktig teater. Man berättade mig att jag der skulle af några bland flickorna hjelpas upp på en kanon och från den sjunga marseilläsen. Jag kunde inte ett ord franska, och nu, sedan jag lärt mig detta språk, kan jag undra hvad man tänkte om min prononciation. Jag kom emellertid upp på scenen, tog plats på kanonen och började, men när jag kommit till »marchez, marchons» sattes kanonen i rörelse utan att jag visste om det, så att jag var nära att falla i golfvet. Med musiken redde jag mig godt likväl om det ock gick dåligt med orden. Onkel blef sedan ombedd att låta mig spela Yum-Yum i »Mikado». Men han vägrade i det han sade att han tänkte anställa mig vid den stora operan.

»Nå hvad gjorde ni vidare?»

»Vi foro till Boston, der jag sjöng flere gånger och vann många vänner, som visade mig mycken hjertlighet. Från Boston reste vi till Staughton, en stad i Massachusetts för att ge konsert. Här träffade min onkel på en barnorkester, som han tyckte mycket om, denna engagerade vi för en tournée och förtjenade mycket pengar också. Han kallade den 'The miniature Patti Company'. Den äldsta af medlemmarne var aderton år och flere af dem sågo mycket bra ut. Jag brukade sjunga stycken ur operor i kostym och uppträdde som Siebel och Margareta i »Faust»! Sedan vi slutat vår tur sade min onkel att vi måste börja arbeta med allvar och så återvände vi till Boston. När vi anlände dit fingo vi höra att madame Patti sjöng der och jag utropade då: 'Ack om jag bara finge henne att höra mig, då vore min lycka gjord'! En dag erhöllo vi ett bref från den stora sångerskan, som sade att hon gerna önskade att få se mig. Jag begaf mig till hennes hotell och blef visad till hennes rum. Så fort jag trädde in sade hon 'Jaså, detta är den lilla sångfågeln som jag hört omtalas och kysste mig. Efter ett kort samtal bad hon mig gå in i ett rum bredvid, der jag fann signor Arditi, signor Nicolini, signor Novara jemte några andra, och madame Patti sade: 'Ni ser att jag skaffat er ett godt auditorium om ni vill sjunga något för mig'. Detta var just hvad jag hoppats hon skulle be mig om och jag frågade henne hvad jag skulle sjunga. 'Hvad sjunger ni?» frågade hon? Någonting ur operor', svarade jag. 'Sjung någonting då ur »Traviata»'; och utan att tänka på att jag stod inför verldens största sångerska och att *Traviata* var hennes favoritopera gick jag till pianot och sjöng. Hon var mycket vänlig och uppmuntrande mot mig och skref till mig en dag eller par derefter sägande att jag hade röst och att om jag ville lägga flit och tålamod till mina andra egenskaper trodde hon att jag en dag skulle kunna bli en stor artist. Ofta tänkte jag på det der brefvet och försöker att följa den uppmaning det innehöll. Hon rådde mig också att fara till Europa och studera. Så bröto vi upp och styrde kosan till Paris.»

»Hvarför valde ni Paris.»

»Jag vet inte rätt. Förmodligen derför att vi hört så mycket talas om madame Marchesi som lärarinna och mina vänner hade beslutat gifva mig den bästa undervisning som kunde fås. Vi anlände till Paris och dröjde ej att söka lärarinnan. Hennes mottagande var ej vänligt och hon lät min mor snart förstå att jag var för ung att taga lektionnr hos henne. Efter två år ansåg hon att jag kunde börja mina studier. Vi lemnade henne mycket nedslagna men ändå ej modlösa och började se oss om efter en annan lärare. Händelsevis hörde madame Strakosch mig sjunga i en familj dit hon var bjuden; hon var mycket vänlig emot mig och lofvade söka öfvertala mr Strakosch att ge mig lektioner. Hon hördes ej af på länge, men en dag skref hon för att säga mig att han ville höra mig. Jag var mycket nervös den dagen, ty jag visste hur mycket det berodde på hans omdöme om min röst. Lyckligt nog tycktes den behaga honom och han lofvade att gifva mig tio lektioner — sina 'tio buds'-lektioner såsom han kallade dem. Första lektionstimmen gaf han mig ett af dessa 'tio bud' och han sade att han skulle ge mig ett på hvarje af de återstående nio lektionerna. Jag, som hade i tankarne att få arbeta riktigt, tyckte att det der var ganska hårdt och ville gerna ha fått alla de återstående på samma dag. När de tio dagarne voro slut lofvade han mig att få försöka ännu en månad och vid slutet af denna sade han 'Nu, baby, tror jag vi kunna försöka en liten sång'. Han skulle ha fägnat mig mer om han sagt 'en stor sång'. Så fortsatte jag, allt mer och mer förtjust i min älskade lärare, och en dag lade han fram för mig ett kontrakt att underskrifva, gällande för sju år. Den dagen bjöd han mig på bakelser och gaf mig ett visitkortsetui som souvenir. Är det inte underligt att sista gången jag såg honom gaf han mig bakelse och ett visitkort? Jag har gömt kortet i mitt etui och för intet pris i verlden vill jag skilja mig från det.

Jag har gömt hvartenda bref han skref till mig och jag skall alltid värdera dem som det dyrbaraste jag eger.»

Hennes ögon fyldes af tårar och blicken riktades liksom åt ett fjerrliggande mål då hon tänkte på *maestron,* som hjelpt henne fram på ryktets bana och med sin visdom och erfarenhet jemnat vägen för konstnärinnan.

»Jag är viss på att ni gör det och jag skulle ha en mindre god tanke om er om ni inte gjorde det; men nu måste vi tala om oss sjelfva.»

»Ha vi inte talat nog derom redan?»

»Nej, inte än; jag skulle vilja att ni talade något om er verksamhet sedan den tid, hvarom sist var fråga. Ni har ju haft god framgång?»

»Ja, hvar helst jag än sjöng. I London tror jag man har tyckt mindre om mig än på andra ställen, fastän jag har många vänner här, men jag tror att de skola tycka mer om mig nu. Jag har arbetat ganska mycket sedan jag var vid Her Majestys theatre och en hvar säger att jag gjort framsteg.»

»Hvar sjöng ni först sedan ni kom ut?»

»I Nizza; och ni skall inte tro att jag berättar historier om jag säger att publiken var mycket entusiastisk och vänlig. Min dyre gamle maestro var der och han var så lycklig. Jag tycker just jag ser honom.»

»Ni har sjungit i Paris, har ni inte?»

»Mycket litet ännu; men man har hört mig i hvad man kallar den artistiska och litterära verlden der.»

»Hvar har ni varit under er sista tournée?»

»Öfverallt, tror jag. Vi började den i Berlin. Jag var ganska orolig då, men jag återvann snart modet genom publikens godhet; alla konserter jag gaf der voro väl besökta af entusiastiska åhörare och tidningarne voro mer än berömmande. Ni kan förstå att jag inte varit lat sedan den 12:te oktober, när jag säger er att efter det vi lemnat Berlin har jag besökt och sjungit i Hamburg, Altona, Lübeck, Bremen Hannover, Braunschweig, Magdeburg, Leipzig, Dresden, Wiesbaden, Düsseldorf, Duisburg, Crefeld, Antverpen, Brüssel, Louvin, Darmstadt, Mainz, Mannheim, Carlsruhe, Stuttgart, München, Wien, Budapest, Pressburg, Graz, Brünn, Prag, Frankfurt och Köln, der tournéen slutade den 25:te februari.»

»Hur kan ni komma ihog alla dessa platser?»

»Jag mins konsertsalarne öfverallt, och det hjelper mig att komma ihog namnen på städerna. Nästan alla dessa platser voro nya för mig och jag såg så många främmande ansigten och menniskor att jag aldrig glömmer det.»

»Hur mottogs ni i Wien? Musikpressen der är ganska kritisk?»

»Jag har hört det. Tidningarne behandlade mig ganska vänligt. Och publiken, den skall jag aldrig glömma. Sista qvällen jag var der sjöng jag fem extranummer efter det sista och blef inropad tjugu gånger efter sista extranumret som var 'Home sweet home'.»

»När ger ni oss tillfälle att höra er härnäst?»

»Jag sjunger i morgon i Albert Hall och sjunger då för första gången 'I dreamt I dwelt in marble halls'.»

Jag skall gå dit. Och nu, mademoiselle vill jag hoppas att jag ej nödgat er att tala för mycket. Jag önskar er framgång och lycka alltjemt. Förgät ej madame Pattis devis: 'Arbete och tålamod'. Jag tror ej att ni skall göra det ty ni har kommit in på den rätta stråten och det skall fägna mig att se eder intaga en plats ibland eder maestros andra unga skyddslingar.» *Ithuriel.*

* * *

Miss Nikita räknar nu 16 vårar och härstammar från en ursprungligen rik familj i Virginia, som genom kriget mellan nord- och sydstaterna förlorade stora plantager men som dock räddade nog mycket af förmögenheten att kunna lefva ett oberoende lif. Sina skolår tillbragte Louise Marguerite i Washington, på kyrkokonserter sjöng hon dugtigt vid 5 års ålder, och då hon var 11 år började hennes onkel, som var musiklärare i Washington, att låta henne med mera allvar studera musik, enligt hvad hennes interview med Nationalzeitungs redaktör upplyser oss om. Såsom bekant är hon enligt reklamen hjeltinna i en romantisk berättelse som uppgifver att hon vid omkring sex års ålder vid en färd till Niagarafallen i sällskap med sina föräldrar blifvit röfvad af en indian under det hon ensam plockade blommor på en äng der i närheten. Indianen lockade henne med sig och hon tillbragte sedan fem år hos indianerna, vårdad med mycken uppmärksamhet och omsorg. Hennes ljufva, smekande stämma tamde vildarne, som ansågo henne såsom ett högre väsende och kallade henne *Niagaras fé.* Något öfver tio år gammal blef hon föremål för en ung indians lidelsefulla kärlek, som dock ej af den unga flickan besvarades, och då friaren med våld ville tillegna sig den lilla fén försvarades hon af stammens gamle höfding. Det kom till envig mellan denne och den unge indianen, som stupade i striden, men äfven den gamle hade blifvit dödligt sårad. Innan han gick till »de sälla jagtmarkerna» tog han en ed af sin stam att återsända *Nikita,* det namn hon fått efter höfdingen, till hennes föräldrar, och ett litet kors som hon bar om halsen var ett igenkänningstecken, hvarigenom hon kunde återföras till sin moder, hvars glädje naturligtvis var obeskriflig vid dotterns återfående. Hennes far hade under tiden aflidit. Sådan är reklamens Nikitasaga. — De uppgifter vi här ofvan erhållit af hennes egen mun torde få betraktas såsom de tillförlitligaste uppgifterna om den unga sångerskan. Efter de tyska kritiker vi haft tillfälle att se allt ifrån hennes första uppträdande i Berlin erkännes den unga sångerskan vara en mycket lofvande talang med en mycket sympatisk stämma, synnerligen välljudande i det högre registret och med mönstergild tonbildning samt naturligt och innerligt föredrag. Efter allt hvad man kan finna är »Niagarafén», Strakoschs sista »stjerna», en talang af mindre vanligt slag och det återstår oss nu endast att se om den entusiasm, hvarmed hon öfverallt blifvit helsad, äfven kommer att möta henne hos oss.

August Södermans manuskriptsamling.

Anteckningar af *A. L.*

5. Musik till Regina von Emmeritz. Partitur. 10 nummer. 13 april 1853. — 174. Ouverture till Regina i 2 särskilda kompositioner, fragment. — Af detta fins nu ingenting qvar i samlingen (utom möjligen fragmentet i otydlig skiss), men pjesen är välbekant såsom den oftast spelade af Södermans dramatiska kompositioner från Stjernströmska perioden. Den uppfördes först i Helsingfors, april 1853, och samma år utkom derstädes för 40 kopek ett häfte med »soldatvisa och duett», på titelbladet försedt ej blott med förläggarens, F. Liewendals namn, utan ock med den för ryska förhållanden karakteristiska påteckningen »Imprimatur: H. Molander». Soldatvisan är nyligen åter utgifven i Hirschs romanssamling »Sången». »Morgonbladet» i Helsingfors 21 april 1853, egnade Topelius' text en utförlig recension, men yttrade om tonsättningen blott att »herr Södermans musik har vunnit allmänt loford». Att Söderman lifligt slog an på finnarne, kan man se af ett till en annan tidning den 29 juli s. å. insändt afskedspoem till honom, benämdt »Tonernas makt» och innehållande bl. a. följande strof:

»Du Broder, som med dina toner tjusat
Så många hjerta utaf Suomis folk,
Du harmoniens älskling som berusat
Oss mången gång — du här blef engelns tolk,
Och länge skola dina toner strömma
Så fridfullt gladt uti vårt fosterland,
Och uti Urdur och Regina gömma
Vi skola evigt minnet af din hand.»

Sedan Stjernström slagit sig ned på Mindre (nu Dramatiska) teatern i Stockholm, kom Regina upp derstädes den 12 december 1854 och bedömdes i »Ny tidning för musik» sålunda: »Red., som varit i tillfälle att genomse partituren såväl till »Regina von Emmeritz» som till en annan af herr Söderman komponerad operett, »Zohrab», kan icke annat än betyga honom sin aktning för de kunskaper han (såsom vi

höra till större delen genom sjelfstudium) lyckats förvärfva sig, och önska blott, att så goda anlag måtte erhålla nödig utveckling, i hvilket fall ganska mycket af dem kan vara att förvänta. Någon bestämd prägel af sjelfständighet bemärkes hos herr S. ännu ej, men hans kompositioner utmärka sig för friskhet i uppfinning, vårdad harmonisk behandling, samt en i allmänhet välklingande instrumentation (det myckna användandet af C-klarinetter, äfven i B-tonarter, må anmärkas såsom en besynnerlig smak); dertill besitter han en ganska lycklig kombinationsförmåga, hvarom en i »Regina» förekommande katholsk messa, ett mycket vackert nummer, bär vittne, samt ett i allmänhet populärt framställningssätt *. — Mindre teaterns orkester består af en helt liten koloni, hvars innevånare, oaktadt styresmannens nitiska bemödanden, hafva mycket svårt att draga jemt; strängqvartetten eger knappt dubbel besättning, och bland blåsinstrumentena felas alldeles oboer och fagotter; de senare ersättas genom basuner, hvilket ej låter särdeles behagligt.»

6. Guldkorset. Komedi med sång i 2 akter. 12 nummer. Stockholm 1856 den 27 sept. — 62. Clavérskisser till Guldkorset. — Af denna pjes, som gafs å Mindre teatern 1857, fins i samlingen ej blott partitur och skisser, utan äfven en utskrifven roll (Charlottes), af hvilken man till sin öfverraskning finner, att texten är alldeles densamma som till Ignaz Brülls opera »Das goldene Kreuz», gifven 1879 på Stora teatern. Skisserna äro daterade ömsom »Flastad», ömsom »Sko slott» under juli 1856; på slutet äro tillskrifna några kupletter ur »Vänskapen varar längst», en komedi, som med musik arrangerad af S. gafs å Mindre teatern 1857. Af partituret till »Guldkorset» kan man se, att Mindre teatern på den tiden disponerade utom stråkarna 1 flöjt, 1 oboe, 2 klarinetter, 1 fagott, 1 trumpet, 2 horn, 1 tenorbasun, 2 pukor samt liten trumma. Nyss citerade brister i instrumentsamlingen synas sålunda hafva blifvit afhjelpta. Den lilla orkestern är af S. använd så väl, att man godt förstår, huru Ludvig Norman kunde säga, att S. genom att skrifva för en defekt orkester lärde sig begränsningens svåra konst, när han sedermera skref för en fullständig. Basunen är stundom använd obligat. En final är instrumenterad utan stråkar, och kören ej sällan trestämmig, såsom S. ofta brukar då det gäller endast mans- eller endast fruntimmersröster. I allmänhet kan ofvan citerade omdöme om »Regina» äfven tillämpas på »Guldkorset», dock är här en större sjelfständighet märkbar. N:o 8, Duetto, är icke utskrifven, endast antecknad såsom »inlagd i Hin Ondes lärospån».

7. Marinettes skälmstycken. Vaudeville i 1 akt. Musik arrang. Partitur. Febr. 1860. — 159. Den sista natten. Komedi med sång i 1 akt, partitur. — Båda bortkomna ur samlingen, men gifna å Mindre teatern 1860; den senare är äfven blott ett arrangement (af Lumbyes musik). Af *blott arrangerade* pjeser förvarar samlingen annars skisser till »Enleveringen» och »Kaffeförbudet», båda gifna å Mindre teatern 1855, den senare dock enligt Dahlgren med Randels arrangement. Öfriga hos Dahlgren upptagna, af S. arrangerade pjeser äro följande, gifna å De La Croix' salong. Mindre, Södra, Djurgårds- eller Humlegårdsteatrarne: En ung man som har brådtom (D. T. 1858), En knuff (D. L. C. 53), En sommarafton (D. L. C. 53, M. 54, S. 56), Den gamle målaren (D. L. C. 53), I Finland 1808—09 (M. 55), Majkungen (M. 60), Perukmakaren Leonard (M. 54), Skärgårdsflickan (D. L. C. 53, S. 53, M. 54), Den svaga sidan (M. 59, D. 61, H. 62). Af dessa äro den fjerde, femte och sjette antecknade såsom »dels komp. dels. arr.»

8. Helsningssång. Festsång för Chor och Ork. Partitur, orkesterstämmor, den 2 okt. 1863. — 106. Tempelsalen. 2:dra gradens ceremoniel i N. N. — Dessa under olika nummer å listan upptagna stycken befinnas vara ett och samma, föreliggande i både skiss och partitur. Texten är af E. Wallmark. I trion uppträder ett tenorsolo med körledsagning. Orkestern är vanlig stor orkester med piccolo och basbasun. Kompositionen är i sitt slag alldeles utmärkt. Den fugerade ansatsen erinrar något om fugatot vid »Nu brudparet stannar» i »Ett bondbröllop». Kanske finge man deraf sluta till den ungefärliga samtidigheten af Bondbröllopets komposition, hvilket populära stycke besynnerligt nog ej finnes upptaget på vår lista och ej heller representeras i manuskriptsamlingen, annat än med en mycket kort skissbit på ett odateradt blad. Bondbröllopet tillegnades Upsala studentsångförening, sjöngs af den första gången offentligt d. 17 febr. 1869 samt utkom hos Elkan & Schildknecht redan året förut.

9. An die Freude. Manskör, orkester, P. B. tillegnad. Partitur, orkesterstämmor, körstämmor. Göteborg 4 nov. 1859. — 75. Dito i skiss. — Både partitur och skiss finnas qvar (stämmor finnas i nuvarande manuskriptsamling *icke alls* till något stycke). Äfven denna komposition är en utmärkt festhymn, välkänd för brikollister. Orkestreringen upptager ursprungligen — utom stråkar, pukor, tre basuner och två klarinetter, trumpeter och horn — endast en flöjt, oboe och fagott, hvilka dock efteråt blifvit med rödt bläck fördubblade. Senare är äfven med blått tillskrifven en (synnerligen underhaltig) svensk öfversättning af den tyska texten, Schillers odödliga dityramb.

10. Harald och Anna. Sångspel, 1 afdelningen. Partitur. Rec., Romans, Duo. Sångstämmor, orkesterstämmor. — 26. Densamma, som det tyckes fullständig. Här och der blott antydande skiss. — Allt bibehållet. Listans tillägg »utan födelseår» är dock oriktigt, ty på skissen står efter första afdelningen »Leipzig d. 1 mars 1857», efter andra uppträdet »Gohlis 4 april 1857» och efter tredje »Gohlis, onsdagen d. 20 maj kl. 5 e. m. 1857» (Gohlis är en stadslik by nära Leipzig, nu sommarnöje för Leipzigarne, fordom en tid vistelseort för Schiller, som der diktade sin »Lied an die Freude»). Det framgår således, att Söderman skisserade detta så kallade »fornnordiska kärleks- och hjeltespel» (med text af Jetta Ling) under sin första utländska studieresa. Det berättas att han då blef särdeles entusiastisk för Wagner, och ganska riktigt är »Harald och Anna» den enda komposition af S., som är skrifven i Wagnerstil. Lika tydligt är emellertid ock, att S. sedermera måste hafva funnit att denna monotona och molluskartade deklamation alls icke passade för hans slagfärdiga, plastiskt klara och melodiska musiklynne, hvadan han dels ej skref ut i partitur mer än början på första afdelningen (som gafs i Stockholm för omkring 15 år sedan), dels ock plundrade det öfriga på de bästa och mest plastiska bitarna och använde dem till andra kompositioner. Jag har nämligen gjort den öfverraskande upptäckten, att ej mindre än två af de bästa numren i Södermans stora messa äro hemtade ur »Harald och Anna», nämligen Kyrie och Offertorium! Det fugerade inträdet af »Kyrie eleison» på sid 5 af messans klaverutdrag återfinnes oförändradt, till och med i instrumenteringen, uti andra delen af »Harald och Anna», der qvinnor, flyende för fienden, uppstämma en bön: »Gud, har du oss öfvergifvit» etc. Och offertoriet återfinnes, från temats upptagande sid. 38 i klaverutdraget, nära oförändradt i tredje delen af »Harald och Anna», då Anna, som blott är en ny upplaga af Blenda, dödligt sårad sjunger sin svanesång: »Så får jag då mitt matta hufvud hvila». Men ej nog dermed! När Harald, sedan Anna dött, kommer in och får se henne, sjunger han till orden: »Din läpp är stum, den ej min kyss besvarar» en särdeles vacker melodi, som sedermera not för not ingått i »Signelills färd», ett af Södermans oeuvres posthumes, som vi framdeles skola komma till. Slutligen är en på listan under n:o 25 såsom saknad uppgifven »Fornnor-

* Den »nödiga utvecklingen» gafs S. på det sätt att Stjernström *med afdrag å hans utlofvade löneförhöjning* beredde honom tillfälle att resa till Leipzig, der han blott lär ha tagit en lektion i veckan under två månader för Richter!

disk stridshymn» sannolikt hemtad ur samma källa; ty på baksidan af manuskriptet till en »Lofsång» (sedan intagen i Hedenblads »Studentsången») finnes följande anteckning: »Harald och Anna, 3 afd. n:o 2. Fornnordisk stridssång för mansröster». Denna hänvisning gäller tydligen den kör af segrande krigare, som strax efter Annas död höres på afstånd och sedan allt närmare uppstämma: »Herrligt det är att strida och stupa» o. s. v. Man finner således — och vi skola framdeles få ytterligare bevis derpå — att Söderman gjorde som Händel, styckade sina tidigare, förkastade eller bortglömda alster, för att använda det dugligaste derur i friskare produkter under ny belysning. Metoden är att rekommendera, hälst när man som Söderman — i olikhet med Händel — är nog ärlig att icke stjäla från någon annan än sig sjelf.

11. Hafsfrun. Romans för tenor och orkester. Partitur. Orkesterstämmor, 12 mars 1861. — 100. Två tyska sånger vid piano, Coblenz 1869. — Jag tager dessa nummer tillsammans, eftersom alla tre sångerna utgåfvos af A. Hirsch 1871 i ett häfte för sång och piano, benämdt tre ballader, med svensk och tysk text och tillegnadt Labatt. Titlarne äro: Trollsjön (Mummelsee), Trogen i döden (Treuer Tod) och Hafsfrun (Die Wassernymphe). Den första erinrar i innehåll och vändningar litet om Södermans Tannhäuser, den andra om Värfningen, den tredje om den mendelssohniserande konsertuvertyren. Som tredje stycke i häftet tillämnades från början icke Hafsfrun — hvars komposition som synes är tidigare — utan ett med liknande titel, Der Wassermann, hvaraf blott några takter äro inskrifna i mskr till de »två tyska sångerna», som äro daterade »Coblenz, zum Marienbildchen bei Depenheuer», d. 22 och 25 juli 1869. Dessa två sånger synas — i olikhet med Hafsfrun, som för öfrigt ej fins qvar i samlingen — aldrig hafva varit ämnade med orkester. Texterna äro af A. Schreiber och T. Körner.

12. Tannhäuser. Ballad. Stämmor. — 72. Tannhäuser i skiss. Leipzig 28 nov. 1856. — Ingenting är qvar i manuskriptsamlingen, men stycket (med text af E. Geibel) är allbekant såsom ett af Södermans yppersta och mest sjungna. Det prisbelöntes och utgafs 1860 af Musikaliska konstföreningen i både partitur och klaverutdrag. Detta mästerstycke, bland det förnämsta något lands balladliteratur eger, förefaller som ett underverk, när man betänker, att det skrefs af en 24 års yngling, som egentligen aldrig fått ordentlig undervisning i komposition och hvars utveckling öfver hufvud började ganska sent: S. var nämligen under sin tidigare barndom oduglig till allt, äfven till musik, och det var först vid omkr. 12 års ålder, som han måtte fått någon sorts Lidnerknäpp, i det hans snille då med ens vaknade och han hastigt gick om alla sina kamrater i Grundéns musikinstitut.

13. Festmarsch vid prinsessan Lovisas förmälning. Instrumenterad af Rosbeck. Partitur. Stämmor. 17 juli 1869. — 103. Dito i tydlig skiss. Dresden 2 juli 1869. — I samlingen finnas två skisser för militärmusik på två à tre system, den ena utförlig, men flyktig, den andra sammandragen, men ytterst noga präntad, med instrumentantydningar, på ett mycket litet blad, antagligen ämnadt att skickas i bref till Rosbeck, som väl efter densamma utskref partituret. Söderman fick nämligen under sin andra utrikes resa beställning på denna festmarsch från Stockholm, hvarom han ganska humoristiskt yttrar sig på följande sätt i ett bref till sin hustru: »Jag kommer i håg då tjocke L. sjöng i Afrikanskan: »Det höga rådet nalkas». Men nu är fan lös; jag har fått ett telegram från Stockholm så lydande: »Stadsfullmäktiges beredningsutskott uppmanar hr Söderman att komponera Festmarsch till den fest som i Stockholm gifves till firande af Prins Fredrics och Prinsessan Louises förmälning den 29 eller 30 juli». Derefter följer ett bref med något närmare förklaring, deruti bland annat förekommer följande strof: — »så lofvas ett godt honorar eller Vasan — Välj!» Mitt svar var följande: »Jag antager utmaningen och hoppas på det utlofvade goda honoraret, ty penningar behöfver jag, och Vasan — den — —». Men nu kommer det värsta af alltsammans. När skall denna märkliga Festmarsch (som skall utföras af samtliga garnisonsregementerna) komponeras? Troligen i någon jernvägskupé eller i något annat besynnerligt läge, ty här i Dresden har jag ej tid att skrifva något». — Trots dessa Södermans farhågor kom likväl marschen till stånd. Hans bref är dateradt d. 28 juni, och redan d. 2 juli »kl. 9 f. m.» var skissen färdig. Marschen spelades vid festbalen å Börsen, och utkom hos Hirsch för två och fyra händer.

(Forts.)

En handskrift af Joseph Haydn.

Musikaliska akademiens bibliotek erhöll genom konung Oscars frikostighet förlidet år en ytterst värdefull present nämligen ett handskrifvet bref af Joseph Haydn.

Denna dyrbara autograf är för Musikaliska akademien af ett särskildt intresse, och detta af följande anledning.

* * *

Den 7 februari 1782 voro Musikaliska akademiens ledamöter församlade till allmänt plenum. Å ordförandeplatsen satt kanslirådet Henrik Nicander. Vid sammanträdets slut föreslog d. v. sekreteraren Per Frigel till ledamöter några utländske musikidkare, hvilkas namn sedermera gått till eftervärlden: »Europas störste instrumentalkompositör» Joseph Haydn, J. G. Albrechtsberger, Grétry och D'Alayrac. Detta förslag att med akademien införlifva några så frejdade mästare bifölls »utan votering och med acklamation», såsom det heter i protokollet.

Det beslöts att ledamotsdiplom skulle tillställas de nyinvalde.

Emellertid anmäldes det vid en höstsammankomst samma år att »i anseende till mellankomna hinder de nyss nämda diplomen ännu icke blifvit afsända, men beslöts att detta nu skulle ske samtidigt med det man tillställde den vid detta tillfälle nyvalde ledamoten k. sekreteraren, chargé d'affaires F. S. Silfverstolpe i Wien hans diplom. Hvilket ock skedde.

Haydn erhöll sitt diplom genom nyss nämde Silfverstolpe, som då redan var en af den frejdade mästarens intimaste vänner.

Silfverstolpe anställdes vid beskickningen i Wien 1796, men hade varit der i tio månader innan han lyckats få se den ryktbare tonsättaren. Detta skedde följande år i mars 1797 på en af de konserter som under fastlagen gåfvos hos furst Schwarzenberg, till hvilken äfven den svenske diplomaten egde tillträde. Han lät då äfven presentera sig för Haydn och detta sammanträffande blef uppslaget till en vänskap som räckte icke blott under Silfverstolpes vistelse i Wien, utan med oförminskad kraft fortlefde i flere år derefter.

Den konstälskande unge diplomaten hade redan haft tillfälle att göra den gamle mästaren bekant med samtidens tonkonst i Sverige och bl. a. visat honom åtskilliga af Kraus' kompositioner, för hvilka Haydn hyste mycket intresse.

Man kan derför lätt tänka sig Silfverstolpes glädje då han fick i uppdrag att till den celebre tonsättaren öfverlemna den svenska musikakademiens ledamotskallelse.

Också berättar han sjelf i sina anteckningar att »Haydn visade sig vara mycket fägnad af akademiens diplom och han underlät derefter aldrig att på sina graverade musikverk utsätta ledamotstiteln af detta samfund.»

Haydn uppsatte nu en tacksamhetsskrifvelse till akademien, dock endast i koncept, ty han ville låta sin vän Silfverstolpe genomläsa den först.

Konceptbrefvet renskrefs derpå och afsändes till akademien. Det upplästes vid en akademiesammankomst d. 5 juli 1799. Samtidigt föredrogos de likaledes i Wien boende tonsättarne Albrechtsbergers och Salieris tacksägelsebref — och lades till handlingarne tror man.

Nej, så måste icke skett, ty med ledsnad och förvåning har man nödgats konstatera att dessa bref, märkligt nog, *icke* finnas i akademiens i öfrigt fullständiga protokoll från nämda år.

Isynnerhet hade man alla skäl att beklaga förlusten af Haydns bref, då det naturligtvis varit af högsta intresse att veta med hvilka ordalag en af tonkonstens främste stormän satte sig i rapport med en svensk konstanstalt.

* * *

Förra sommaren fick Musikaliska akademiens nitiske och verksamme bibliotekarie Frith. Cronhamn af en händelse veta att en numera i Stockholm boende musiker hade i sin ego ett egenhändigt bref från Joseph Haydn, hvilket egaren höll på att afyttra, såvida icke detta redan skett.

Mannen uppsöktes naturligtvis oförtöfvadt.

Han tog ned från väggen en liten tafla, kantad med guldlister. Omsorgsfullt skyddadt af glaset och uppfäst på papp satt deri en några tums bred, af ålder gulnad pappersremsa.

Men hvad var det som var skrifvet på den?

Vid ett första ögonkast var det icke lätt att dechiffrera, oaktadt skriften endast var obetydligt urblekt. Vid närmare påseende befans det vara en gnetig, gammaltysk stil.

Döm om den läsandes glädje och öfverraskning, när han fann att han här hade framför sig det så länge saknade tacksägelsebrefvet till akademien, låt vara endast i koncept, ty här förelåg just det utkast som Haydn visade för Silfverstolpe.

Icke ett ord deri är ändradt, och vore icke brefvet endast undertecknadt med ett par initialer och pappersformatet skäligen minutiöst, så skulle man knapt tro att man här hade endast ett koncept för sig.

Från Silfverstolpe hade det märkvärdiga brefvet kommit i den kände musikteoritikern Abraham Mankells hand.

Gubben Mankell brukade anordna små andliga sångkonserter i Klara kyrka, der han i många år var organist. För att väcka litet mera intresse hos de i kören medverkande damerna och herrarne, anordnade han en vårdag 1857 ett litet lotteri, der man kunde vinna sig åtskilligt smått och godt.

Bland vinsterna var det omskrifna Haydnbrefvet. Det vans vid anställd dragning af den ofvan nämde musikern.

Denne hade nu låtit taga fotografiska kopior af brefvet samt afsändt dem till London, för att i den rika engelska marknaden finna köpare för den märkliga autografen.

Detta måste naturligtvis förekommas. Genom konung Oscars mellankomst afvärjdes den hotande situationen. H. m:t lät oförtöfvadt inlösa det dyrbara dokumentet för Musikaliska akademiens räkning, i hvars autografsamlingar det nu hvilar vid sidan om en annan värdefull Haydnautograf: en egenhändigt skrifven symfoni i partitur, som i början på århundradet skänktes till akademien af en af mästarens elever.

* * *

»Det är mig omöjligt» — skrifver Haydn bl. a. i detta bref — »att med ord uttrycka den öfverraskning och den glädje jag erfar och alltid skall erfara när jag af herr legationsrådet Silfverstolpe fick emottaga den kongl. svenska musikaliska akademiens diplom, enligt hvilket jag blifvit upptagen bland dess medlemmar.

Jag beklagar blott att jag vid min höga ålder och med min svaga talent icke kan motsvara denna stora hedersbevisning. Men skulle *försynen* ännu några år gifva mig erforderliga krafter så skall jag förära den höglofliga Societeten ett litet minne.

Jag framför min uppriktigaste tacksägelse till herr preses C. F. von Fredenheim * och till hela den högt aktade akademien . . .»

Från Scenen och Konsertsalen.

Kgl. Operan. Sept. 2, 7 Thomas: *Mignon* — 3. Boito; *Mefistofeles* — 5, 9. Mozart: *Don Juan* — 8, 10, 14. Gounod: *Faust* (8 sept. Margareta, Siebel, Martha: frkn. Klemming, Karlsohn, fru W. Strandberg; Faust, Mefistofeles, Valentin: hrr Max Strandberg, Nygren, Lundqvist. — 10 och 14 sept. Margareta: frk Ek — 14 sept. Faust: hr Lundmark; 200:e ggn. — 12 Weber: *Oberon* 15 Bizet: *Carmen* (Carmen, Michaela, Frasquita, Mercedes: fru Edling, frkn. Karlsohn, Sjöblom, fru Lindström; don José, Escamillo, Zuniga: hrr Brun, O. Lejdström — 1:a debuten —, Nygren).

Djurgårdsteatern. Sept. 1, 4, 6 Zumpe: *Farinelli* — 2 Hervé: *Lilla hofgonet* — 11 — 15 *Hin och Småländingen*, sagolustspel med sång i 4 akter med förspel af Frars Hedberg, musik af H. Berens.

Då spelterminen så nyss tagit sin början har inga nyheter ännu hunnit framträda på operarepertoaren, deremot har uppmärksamhet fängslats af några nya rolbesättningar i de värdefulla favoritoperor som ofvanstående spellista upptager. Bland sådana operor kan man väl i första rummet sätta Gounods »Faust», som nu på en tid af 26 år hos oss uppnått sin 200:e representation, ett antal, som för så kort tid är märkvärdigt nog. Såsom Faust och Mefistofeles har i denna opera ett par af teaterns förmågor försökt sig, hvilka med dessa roler hade fått större uppgifter att lösa, än som förut varit dem anförtrodda, och gjorde detta på ett sätt, som väckte en behaglig öfverraskning. Hr Strandberg utvecklade nemligen i titelrolen en rörlighet och ledighet, hvarpå han förut ej lemnat och knappast ansågs kunna lemna något prof, och detta jemte hans vackra sångföredrag gjorde hans Faust ganska njutningsbar. Kunde han nu endast få en mera rörlig och uttrycksfull mimik — hvari hr Brun i parentes sagdt eger en framstående egenskap — skulle hr Strandberg kanske snart kunna räknas till operans bästa lyriska krafter. Hr Nygren var en mycket god Mefistofeles, som möjligen dock kunnat vara en smula mera infernalisk. Hans röst, hvars styrka och äfvenså behandling här visade sig till sin fördel, förekom i denna rol mera klangrik än förut. I fråga om den dramatiska actionen ser man nu att den närvarande styrelsen vinnlägger sig om att bibringa behöflig instruktion, som redan burit goda frukter. Utan en sådan kunde man väl knappast ha väntat en första debut af så lyckad art, som hr Lejdströms i »Carmen». Hr L:s utförande af Escamillos rol framkallade stort och välförtjent bifall, hvilket icke blott gälde den vackra och väl skolade rösten och det dramatiska sångföredraget utan Toreadorens framställning i sin helhet, hvari ingen här förut öfverträffat honom. Man skulle endast ha önskat att han haft större styrka att disponera för partiets lägre toner. I Frasquitas och Mercedes små partier läto ett par ganska vackra röster höra sig, som gjorde den vokala framställningen af såväl den qvicka quintetten i 2:a akten som den vackra duetten i 3:e förträfflig Hr Bruns José ha vi förut gifvit vårt stora erkännande, och utförandet af rolen på vårt språk förökade nu intresset för hans framställning, hvilken torde få räknas till den bästa som han hittills presterat. Öfriga hufvudroler och deras innehafvare i de ofvannämnda operorna ha vi förut yttrat oss om och hafva nu intet särskildt att tillägga.

Operan »Kronjuvelerna» instuderas för närvarande och kommer innan kort att gå öfver scenen.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan har nu förvärfvat eganderätten till Bizets komiska opera »Djamileh», som blifver säsongens första nyhet.

Musikaliska Akademien. Vid sammanträde d. 13:de d:s blefvo förutvarande lärare å extra stat reangagerade. Derjemte beslöts att operasångaren Söderman för ännu ett år skulle erhålla ett Jenny Linds stipendium på grund af de utmärkta vitsord han erhållit om sina studier i Paris.

Svenska teaterns personal för spelåret 1888—89 utgöres af följande herrar och damer. — Styrande komitén: Ludv. Josephson, Vict. Holmquist, Frans Hedberg, Edv. Nilsson, och Aug.

* Öfverintendent, preses i Musikaliska akademien 1798—99.

Varberg. — Regien: L. Josephson, (artistisk direktör), Emil Hjertstedt, (biträd. regissör, tillika kamrerare), Emil Ljungqvist (inspicient. — Litteratör: Fr. Hedberg. — Skådespelerskor: fruar E. Stenfelt, A. Malmgren-Lundberg, M. Julin och C. Selander samt fröknar Beate Lundquist, Josefine Sommar, Lotten Grund, Amelie Jacobi, Emy Lundvall och Anna Staberg. — Skådespelare: V. Holmquist, G. Ranft, E. Nilsson, Br. Olsson, O. Lundberg, A. Varberg, W. Olin, Hj. Selander, Fr. Stenfelt, Hj. Sjöberg, E. Ljungquist, O. M. Sandgren, L. Fristedt, O. Ekelund, C. Karlberg, G. S. Frankel och K. Hedberg. — Kapellmästare: hr O. B. Blomquist, maskinmästare: C. P. Svensson och garderobière fru J. Holmquist.

Kammarmusiksoaréer komma äfven att under denna säsong anordnas af den välkända och omtyckta qvartett af unga musiker, som under ett par föregående vintersäsonger fägnat vår musikaliska publik med dessa gedigna musiknöjen, nämligen, hrr *Tor Aulin, Edv. Sjöberg, Berndt Carlsson* och *Axel Bergström*. Soaréerna börja omkring midten af oktober och abonnementslistor blifva snart tillgängliga för allmänheten.

Trio-soaréer förberedas också till innevarande säsong af fru Alie Lindberg-Larsen, hrr L. J. Zetterquist och C. Bach, alla tre goda och bekanta musikaliska förmågor. Vid första soaréen, tisd. d. 9:de oktober biträder frök. Jenny Norselius, elev af sånglärarен Severin-Larsen.

Populära konserter tillämnas i Sveasalen mot inträdesafgift af 50 öre. Vid dessa konserter, hvilka till en början gifvas söndagsmiddagar, och hvartill goda krafter skola engageras, kommer att bjudas på qvartett- och solosång, deklamatoriska föredrag och emellanåt instrumentala solonummer och kammarmusik.

Fröken Sigrid Wolff, den unga norska sångerskan, som lät höra sig på musikfesten i Köpenhamn denna sommar, uppträder på kgl. operan i dessa dagar såsom Carmen.

Musikprofessorerna Heinr. Barth och Rob. Haussmann, hvilka konsertera här i dessa dagar, äro ett par mycket ansedda konstnärer, synnerligast som ensemblespelare, båda äro anställda vid kgl. högskolan i Berlin. Hofpianisten Barth, f. 1847, är lärjunge af Bülow, Brönsart och Tausig samt tillhör den ansedda kammarmusiktrion: Barth, de Ahna och Haussman. Den senare, violoncellist i den berömda Joachimqvartetten, är elev af Theodor Müller och född 1852. Deras gedigna spel har väckt mycket bifall i Köpenhamn och senast i Kristiania.

Fritz Arlberg har återkommit till hufvudstaden och åter börjat sin sångundervisning.

Herr Oscar Lejdström tillkännagifver i en annons å sista sidan att hans lektioner i sång åter tagit sin början.

Fru Maria Pettersson f. Konow, som länge här i hufvudstaden undervisat i sång, fortsätter enligt annons i dagens nummer sin verksamhet som sånglärarinna.

Herr Axel Sandberg, hvilken efter sin afgång från k. teatern studerat sång under Fritz Arlbergs ledning, har, ovanligt nog, för en svensk sångare, erhållit flerårigt engagement på särdeles förmånliga vilkor vid hofteatern i Cassel. Vid profsjungningen tog han priset bland tolf konkurrenter.

Miss Nikita kommer att konsertera här första gången omkring d. 25 d:s. Första konserten i Köpenhamn gafs d. 13 sept. i kasinosalen under entusiastiskt bifall.

Om nämda konsert skrifver A. H. i Nationaltidende:

Åhörarne voro glada och belåtna, men till egentlig »primadonna-begeistring» steg stämningen icke, förr än måhända vid konsertens sista nummer (»Echo» af Eckert).

»Niagaras fé» är begåfvad med ett märkvärdigt instrument, det är visst, och hon har lärt att spela utmärkt derpå — hon är ett vokalt »underbarn». Särskildt höjden har hon tekniskt utmärkt utvecklad, under det egaliseringen af registren i öfrigt är förträfflig. Man märker den väl förfarne Strakosch igen, och man påminnes något om Sigrid Arnoldson.

Tidningen »Politiken« yttrar om henne följande:

»Fröken Nikitas yttre jäfvar icke de uppgifna 16 åren. En smärt Mignongestalt med leende mun, något skygga, mörka ögon, en ungdomlig, ofta återkommande knyck på hufvudet för att kasta tillbaka det yppiga håret, något framskjutande haka och slutligen — naturligtvis — kort klädning.

Så ser hon ut. Älskvärd och intagande, men något litet för mycket *baby*-aktig.

Hennes sång förvånade. Rösten är långt ifrån liten och utvecklingen deraf redan långt framskriden. De flesta tekniska svårigheter öfvervinnas med lätthet, och hela *façonen* är beundransvärdt väl lärd. Det mest intagande hos henne är dock det verkligen ungdomliga behag, som ligger öfver de klara, mycket rena tonerna, dock mest i fråga om mellantonerna och de låga tonerna. Hufvudtonerna äro oerhördt ackurata och lätta i ansättningen, och hon behandlar dem utan den minsta ansträngning».

Bland de konstnärer, som åtfölja henne, sättes barytonsångaren *Paul Lhérie,* f. d. tenor vid Opéra-Comique, högst. Violinisten m:lle *Levallois* kan icke göra Tua eller Senkrah rangen stridig. Hr *Hjalmar Meissner* omtalas för musikaliskt och fint ackompagnement.

Ladislaus Mierzwinski, den bekante jättetenoren, ämnar konsertera här i slutet af månaden och början af oktober. Han åtföljes af en pianist Georg Liebling från Berlin.

Af finska sångsällskapet M. M. har, efter dess framgångsrika konserterande i Köpenhamn, en fyrdubbel qvartett gifvit konserter i Petrikyrkan i Malmö och den 2 sept. i Trädgårdens konsertsal i Göteborg.

Stora teatern i Göteborg började sin verksamhet d. 2 sept. För detta spelår är vid densamma engagerade tenoren Hagman, som tillhört Vasateaterns sällskap, och barytonisten Bentzon-Gyllich. Fröken Heléne Löfgren lär komma att uppträda här som gäst.

Köpenhamn. Fröken *Gina Oselio* (Aas) har nu uppträdt å kgl. teatern här som Carmen och gjort stor lycka. Sången prisas såsom mycket utmärkt men spelet säges vara något chargeradt. Hrr Ödmann och Lange sjöngo don Josés och Escamillos partier.

Adelina Patti landsteg den 3 dennes i Plymouth och återkom sålunda från sin sydamerikanska turné. De tillämnade föreställningarna i Rio de Janeiro hade måst inställas, emedan gula febern rasade derstädes och till följd deraf några medlemmar af hennes sällskap vägrade att uppträda i den brasilianska hufvudstaden. Madame Patti ämnar nu vistas på sitt slott i Wales ända till november. I mars månad nästa år begifver hon sig på en ny turné till Sydamerika.

Dödsfall.

Engel, Joseph C., kommissionsråd, egare och direktör för Kroll'ska etablissementet i Berlin, † derstädes 28 juni 67 år. Svärson till Kroll öfvertog han etablissementet 1851, men först 1862 lyckades han vinna stadig framgång der med sin sommaropera. Många stora konstnärer har uppträdt på den lilla operascenen, flere, såsom Etelka Gerster, Ilma di Murska o. a. der grundat sitt rykte. E. var en af Berlins originelaste personligheter.

Jähns, Friedr. Wilh., kgl. musikdir. och professor, värderad sånglärare samt musikskriftställare, f. i Berlin 2 jan. 1809, † 8 Aug. Han grundade der en sångförening 1845, som egde bestånd till 1870. Mest känd är J. genom sitt stora Weberbibliotek om 3,500 n:r, sin entusiasm för Weber och den utmärkta Weberkatalogen »K. M. v. Weber in seine Werke», som utkom 1871. Han har komponerat sånger och pianosaker och var sedan 1881

lärare i rhetorik vid X. Scharwenkas konservatorium.

Javette, Anna, operasångerska (se föreg. n:r).

Lyschine, Gregory Andraewitsch, omtyckt rysk komponist, † i Petersburg d. 27 juni 34 år gammal. I februari detta år uppfördes med framgång hans sista opera »Don cesar de Bazano».

Naumann, Emil, professor, kgl. preussisk hofkyrkomusikdirektör, musikskriftställare och komponist. Sonson till den bekante komponisten J. G. Naumann föddes han i Berlin d. 8 sept. 1827 och dog d. 23 juni i Dresden, der han bott sedan 1873. Han efterlemnar flere operor, ouverturer, andelig musik, en symfoni, sång- och pianosaker. Operan »Loreley» lär ha blifvit antagen till uppförande på Berlins hofteater. Mest har N. gjort sig bekant som musikskriftställare och hans »Illustrirte Musikgeschichte» torde vara mycket spridd. Han har vidare utgifvit »Die Einführung des Psalmengesanges in die evangel. Kirke», »Psalmen auf alle Sonn-und Feiertage», »Das Alter des Psalmengesangs», Die Tonkunst in der Kulturgeschichte (1869—70), »Deutsche Tondichter von Seb. Bach bis auf die Gegenwart» (1871), »Italienische Tondichter von Palestrina b. a. die Gegenwart» (1876), »Nachklänge; Gedenkblätter aus dem Musikkunst und Geistesleben unsrer Tage» (1872), »Musikdrama oder Oper» (1876, emot Wagner), Zukunftsmusik und die Musik der Zukunft» (1877) m. m.

Neupert, Edmund, norsk pianist och komponist, f. i Kristiania 1 april 1842, † i Newyork d. 22 juni (se föreg. n:r).

Parlow, Albert, bekant militärkapellmästare och danskomponist (Ambospolka m. m.), † i Wiesbaden d. 26 juli. P. var den förste marin-kapellmästare och har såsom sådan kringseglat jorden med sitt kapell 1852—53 samt var med i krigen mot Österrike och Frankrike.

Strauss, Isac, bekant kapellmästare hos Napoleon III, f. i Strassburg 1800, † i Paris d. 9 Aug.

Vogt, Jean, komponist, f. 1823, † d. 31 juli nära Berlin, der han var lärare vid Sternska och sedan Kullak'ska konservatoriet; bodde förut i Dresden. V. är bekant genom sitt oratorium »Lazarus' uppväckande» samt mindre pianokompositioner.

Hvarjehanda.

Från en kompositörs laboratorium. Teaterdirektören träffar på en af vaktmästarne och några karlar som släpa på ett par korgar fulla med klaverutdrag och partiturer som de hemtat i teaterbiblioteket; »Hör nu, karlar», ropar han, »hvart ska' ni taga vägen med alla de der musikalierna?» — Vaktmästaren: »Till kapellmästarn!» — Direktören: »Hvad skall han göra med allt det der?» — Vaktmästaren: »Jo, jag tror att kapellmästarn håller på att skrifva en ny opera.»

Oscar Lejdström,
Sånglärare.
Kongl. Myntet.

Albumblad
5 melodiska tonstycken för Piano (Romance. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche Triomphale)
af
Adrian Dahl,
finnes att köpa å **Svensk Musiktidnings expedition,** Hötorget 6, samt hos hrr musikhandlare och bokhandlare i landsorten. Pris 1 krona.
Dessa vackra pianostycken af den nu genom flere omtyckta arbeten bekante tonsättaren kunna med skäl rekommenderas åt våra pianister.

Organist- och kyrkosångarebefattningen i V. Eds församling kungöres härmed till ansökan ledig för tillträde d. 1 nästa Maj. Löneförmåner: bostad om 2 rum och kök, 7 famnar ved, trädgårdsjord om 1/3 tunnland och kontant 550 kronor. Kompetente sökande, manlige eller qvinlige, insände hit sina ansökningar före den 15 nästa September.
Vestra Ed per Eds bruk i Kalmar län den 10 Juli 1888.
(G. 20431×3). **Herman Brilioth,** Kyrkoherde.

Svensk Musiktidnings
Musikalbum
1887
inneh. Pianostycken af Em. Sjögren, Stephen Heller, Th. Kirchner, F. H. samt sånger af Gösta Geijer, A. M. Myrberg, A. L. — kan köpas i musik- och bokhandeln samt å tidningens expedition för 1 krona.

Pianomagasin.
Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.
Äldre Pianos tagas i utbyte.
OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.
Gust. Petterson & Komp.
38 Regeringsgatan 38.
Flyglar, Tafflar och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Maria Pettersson
född ***Konow***
meddelar fortfarande undervisning i
Solosång.
34 Drottninggatan 34.

Richard Anderssons
Musik-Skola
är åter öppnad. Undervisningsämnen och lärare äro: Piano: Richard Andersson och f. d. elever. Violin: L. J. Zetterqvist, konsertmästare vid Kongl. Hofkapellet. Orgel: W. Heintze, organist i S:t Jacob. Harmonilära: Knut Bäck.
Skriftliga förfrågningar och anmälningar adresseras till Stockholm, Brunnsgatan N:o 28, 2 tr. upp. Muntliga sådana alla dagar kl. 1—3 och 5—6 e. m. från och med den 10 Sept. till skolans början. (G. 22302×5).

Piano- och Sång-
lektioner erhållas af god beskaffenhet till moderat pris. Närmare upplysning lemnas å Svensk Musiktidnings byrå, Hötorget 6, 1 tr. upp från Olofsgatan kl. 12—1 midd.

SVENSK MUSIKTIDNINGS årgångar 1884, 1885 och 1886 säljas till **nedsatt pris** af **4 kronor** pr årgång, **7 kronor** för två årgångar, **10 kronor** för alla tre, då **kontant liqvid** med beställning efter noggrann adress sändes **direkt till Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm.**

INNEHÅLL: Miss Nikita (med porträtt). — August Södermans manuskriptsamling af A. L. — En handskrift af Joseph Haydn — Från Scenen och Konsertsalen. — Från In- och Utlandet. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — Annonser.

STOCKHOLM, O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG 1888.